

Douane
Ministerie van Financiën

Selectielijst directoraat-generaal Douane vanaf (2013) 2023

Datum	21-9-2023
Vastgesteld	Staatscourant 2 november 2023, nr. 29744

Inhoud

Leeswijzer	3
Hoofdstuk 1: Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Reikwijdte.....	4
1.3 Ingangsdatum, afsluiten en intrekking bestaande selectielijst	5
Hoofdstuk 2: Verantwoording	6
2.1 Algemeen	6
2.2 Systeemanalyse.....	6
2.3 Risicoanalyse	8
2.4 Overdragen overheidsinformatie aan Nationaal Archief.....	12
2.5 Uitzonderen van vernietiging	12
2.6 Verslag besluitvorming.....	13
2.7 Afspraken en vooruitkijken.....	14
Hoofdstuk 3 Contextuele informatie	15
3.1 Voorgeschiedenis Douane	15
3.2 Over de Douane.....	15
3.3 Procesketens en ordening	16
3.4 Speciale bevoegdheden.....	17
3.5 Basisregistraties en informatiesystemen	17
Hoofdstuk 4: Categorieën van te bewaren en te vernietigen overheidsinformatie.....	18
4.1 Uitvoeren handhavingsbeleid.....	18
4.2 Klantgericht Toezicht.....	18
4.3 Binnenbrengen en uitgaan	19
4.4 Invoer, uitvoer en vervoer	20
4.5 Accijns	21
4.6 Locatiegericht toezicht	21
4.7 Reizigersbagage	22
4.8 Correctie en invordering	22
4.9 Dienstverlening	23
4.10 Verantwoording aan Europese Unie	23
Bijlage 1: Verslag overleg	24
Selectiedoelstelling en belangen	24
Organisatie van het overleg	24
Verslag van het overleg.....	25

Leeswijzer

Deze selectielijst bestaat uit een aantal onderdelen.

In hoofdstuk 1 is de aanleiding, reikwijdte en het afsluiten of intrekken van oude selectielijsten geformuleerd.

Hoofdstuk 2 documenteert de totstandkoming van de selectielijst. Het bevat een verantwoording van de waardering, waarbij de bewaartermijn van informatie wordt vastgelegd. Informatie van permanente waarde is 'blijvend te bewaren'.

Hoofdstuk 3 beschrijft de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de organisatie.

Hoofdstuk 4 vormt het feitelijke 'hart' van de selectielijst, namelijk de waarderings van de processen. Voor elk proces vermeldt de selectielijst:

- een uniek volgnummer;
- selectiecategorie;
- voorbeelden van documenten;
- het selectie criterium en waardering;
- een toelichting op de selectie categorie.

Ieder selectie criterium in hoofdstuk 2 is voorzien van een nummer. De daarbij horende waarderings zijn aangegeven op de volgende wijze: V[bewaartermijn][ingangsindicatie]. De waardering 'SA-B' betekent blijvend bewaren en overbrengen naar de archiefbewaarplaats. Het bijhorende nummer verwijst naar het Systeem Analyse – Bewaarcriterium dat van toepassing is. In hoofdstuk 4 is per selectie categorie het nummer van het selectie criterium en de waardering aangegeven.

Hoofdstuk 1: Inleiding

Voor u ligt de selectielijst voor de specifieke taken behorende tot het directoraat-generaal Douane (DG Douane). Overheidsorganisaties zijn wettelijk verplicht te beschikken over een selectielijst ([artikel 5 van de Archiefwet 1995](#) en [artikel 5 van het Archiefbesluit 1995](#)). De selectielijst beschrijft welke overheidsinformatie voor vernietiging of voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Daarnaast bevat de selectielijst de bewaartermijnen van overheidsinformatie die voor vernietiging in aanmerking komt.

Onder overheidsinformatie wordt verstaan: alle informatie die de overheid zelf maakt of van een ander ontvangt bij het uitvoeren van haar taken, ongeacht:

- het proces waaruit de informatie voortkomt;
- de inhoud van de informatie;
- de formele status van de informatie;
- de fase waarin de creatie en behandeling van de informatie verkeert;
- de termijn dat de informatie bewaard moet worden (bewaartermijn);
- de technische vorm van de informatie;
- de applicaties waarmee de informatie is gemaakt en wordt beheerd;
- door wie de informatie wordt beheerd.

Concepten, dat willen zeggen, versies van informatie die verder geen rol of status hebben in het proces, hoeven niet bewaard te worden.

Kopieën van overheidsinformatie worden in het algemeen gedurende de voorgeschreven bewaartermijn vernietigd. Kopieën dienen echter conform selectielijst bewaard te worden als zij een rol hebben gespeeld in procesketen, bijvoorbeeld als er op de kopieën aantekeningen zijn gemaakt die niet op het origineel voorkomen en die van belang zijn voor de reconstructie van een casus. Een andere reden om kopieën te bewaren is als de originele overheidsinformatie ontbreekt.

Hergebruik van overheidsinformatie in een andere procesketen resulteert in een extra selectie criterium. Overheidsinformatie kan hierdoor meerdere selectiecriteria toegekend krijgen. Overheidsinformatie blijft bewaard tot het verstrijken van de langste bewaartermijn.

1.1 Aanleiding

Het DG Douane voert periodiek onderhoud uit aan zijn selectielijsten. Dit onderhoud is nodig om de gevolgen van organisatieveranderingen zoals ontvlechting met de Belastingdienst en veranderende wet- en regelgeving waaronder Douane Wetboek van de Unie (DWU) en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mee te nemen.

1.2 Reikwijdte

Het DG Douane is onderdeel van het ministerie van Financiën. De minister van Financiën is zorgdrager voor overheidsinformatie van het gehele departement, waarbij de Directeur-Generaal Douane namens de plaatsvervangend Secretaris-Generaal verantwoordelijk is voor het laten uitvoeren van het beheer van de overheidsinformatie voor de onder hem vallende archiefvormende onderdelen.

De voorliggende selectielijst is gericht op de uitvoering van de specifieke Douanetaken. Personeelsdossiers vallen onder het rijksbrede Basisselectiedocument P-dossier Mens-en-werk, 1945, vastgesteld in Staatscourant nr. 61351, d.d. 18 november 2016. De beleids- en ondersteunende processen vallen onder de Selectielijst Beleid en Ondersteunende Processen Belastingdienst, vastgesteld in Staatscourant nr. 22487, d.d. 4 mei 2016. De selectiecategorieën die niet in de reikwijdte van bovengenoemde selectielijsten vallen, zijn opgenomen in de voorliggende selectielijst.

1.3 Ingangsdatum, afsluiten en intrekking bestaande selectielijst

De voorliggende selectielijst gaat in, met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2023 en wordt na vaststelling gepubliceerd in de Staatscourant. Met uitzondering van selectie criterium – zie paragraaf 2.3 - RA-2, RA-3, RA-4, RA-7, RA-10, RA-12 en RA-13 die met terugwerkende kracht ingaan. Selectie criterium RA-3 werkt conform de inwerkingtreding van de Wet politiegegevens (Wpg) terug naar 3 april 2019. Selectie criteria RA-2, RA-4 en RA-7 werken conform de inwerkingtreding van de meeste bepalingen van de DWU terug naar 1 mei 2016. RA-10 is op basis van een toezegging aan het ministerie van Economische Zaken en werkt terug naar 21 augustus 2013 conform de akkoorddatum van de voormalig archiefbeheerder. RA-12 en RA-13 werken conform de toepassingsdatum van de onderliggende Verordening terug naar 3 juni 2021.

Met de inwerkingtreding van de Selectielijst directoraat-generaal Douane wordt met terugwerkende kracht per 31 december 2022 de volgende selectielijst afgesloten: Belastingdienst voor het onderdeel Douane vanaf 1996, vastgesteld in Staatscourant 6684, d.d. 3 mei 2010, waarvan de categorie Stukken van Blijvende Waarde wordt ingetrokken.

Hoofdstuk 2: Verantwoording

2.1 Algemeen

De selectiedoelstelling voor blijvend te bewaren archief is in 2010 als volgt geformuleerd¹:

Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veilig gesteld te worden die:

- representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;*
- representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;*
- door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.*

Het Nationaal Archief heeft in 2015 een aansluitende waarderingsmethodiek in de handreiking Belangen in Balans (versie 1.0) gepubliceerd. De nieuwe aanpak omvat de toepassing van drie instrumenten: systeemanalyse, risicoanalyse en hotspotmonitor. De resultaten van de systeemanalyse en de risicoanalyse zijn vastgelegd in deze selectielijst. Gezamenlijk met alle onderdelen van het Ministerie van Financiën, voert het DG Douane aanvullend op de selectielijst periodiek een hotspotmonitor uit.

2.2 Systeemanalyse

De uitkomst van de systeemanalyse bepaalt welke processen in aanmerking komen voor blijvende bewaring. De systeemanalyse brengt de structuren (relaties tussen actoren, functies en documenten) in kaart om de wezenlijke informatie te identificeren die nodig is om de activiteiten van het DG Douane te kunnen reconstrueren. Om dit te kunnen bepalen zijn vijf Systeem Analyse - Bewaarcriteria (SA-B) geformuleerd.

¹ Kamerbrief van OCW en BZK aangaande Selectieaanpak archieven, van 17 december 2010)

Selectiecriteria	Toelichting
SA-1 Processen die betrekking hebben op de besluitvorming	Hieronder wordt verstaan de neerslag van de belangrijkste besluitvormingsorganen en -routes die betrekking hebben op de kerntaken/ doelen van de organisatie en de inrichting van de organisatie. Denk daarbij aan structurele overleggen op het hoogste niveau binnen de organisatie, maar ook aan cruciale besluitvorming die langs andere wegen verloopt, bijvoorbeeld via ambtelijke voorportalen. Niet alle besluitvormingsorganen komen in aanmerking voor bewaring. Alleen besluitvorming op de hoogste politieke en ambtelijke niveaus komt in aanmerking voor blijvende bewaring. In het algemeen geldt dat besluitvormingsorganen in aanmerking komen voor blijvende bewaring als: • ze van belang zijn om het handelen van de organisatie op hoofdlijnen te kunnen reconstrueren; • sprake is van een belangrijk informatieknoppunt. NB: Voor overleggen geldt dat de besluitvorming alleen gereconstrueerd kan worden als ook de stukken op grond waarvan de besluiten zijn genomen als onderdeel van het proces gearchiveerd worden. Juist de aanwezigheid van deze stukken maakt dat een overleg beschouwd kan worden als een informatieknoppunt.
SA-2 Processen die betrekking hebben op de besluitvorming die de organisatie overstijgt	Een deel van de besluitvorming ligt buiten de organisatie, maar wordt wel binnen de organisatie voorbereid of door de organisatie geadmistreerd. Voorbeelden zijn: • overleg tussen organisaties: wanneer de organisatie het secretariaat voert en het gaat om overleg op hoog ambtelijk niveau (SG, DG, enz.) komt het overleg in aanmerking voor blijvende bewaring; • internationale besluitvorming: de voorbereiding van besluitvorming binnen de Benelux, EU, NAVO en VN komt in aanmerking voor bewaring als een organisatie verantwoordelijk is voor de coördinatie van de Nederlandse inbreng. NB: de vergaderstukken van sommige internationale gremia mogen niet bewaard worden.
SA-3 Processen die betrekking hebben op (tijdelijke) cruciale ontwikkelingen c.q. procedures	Hieronder wordt verstaan de (tijdelijke) processen die als cruciaal worden beschouwd, omdat ze een goed beeld geven van nieuwe initiatieven, koerswijzigingen en belangrijke ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan beleid op bepaalde terreinen (kerntaken), wet- en regelgeving op bepaalde terreinen, bijzondere commissies en werkgroepen, reorganisatietrajecten, enz. Uitvoerende, repeterende processen zullen niet in aanmerking komen voor bewaring.
SA-4 Processen die betrekking hebben op verslaglegging en planvorming	Verslagen en plannen die een goed beeld geven van de ontwikkeling en planvorming op een van de beleidsterreinen van de organisatie of de ontwikkeling binnen de organisatie zelf. In geaggregeerde vorm wordt in verslaglegging en planvorming vaak veel vastgelegd over het actuele functioneren, de inrichting en de doelen van de organisatie. Niet alle rapportages en plannen komen in aanmerking voor bewaring, maar alleen die verslagen en plannen die betrekking hebben op de hele of een groot deel van de organisatie, op een kerntaak of een belangrijk beleidsterrein. Daarbij dient te worden bepaald of alleen het eindproduct in aanmerking komt voor blijvende bewaring of heel het proces. Met name bij planvorming op een bepaald beleidsterrein zal het proces mogelijk ook van belang zijn.
SA-5 Processen die betrekking hebben op de (Basis)registraties	Hieronder wordt verstaan de grootschalige registraties die een waardevolle bron zijn voor toekomstig historisch onderzoek, statistische analyse enzovoort. Basisregistraties komen altijd in aanmerking voor bewaring. Voor andere registraties kan het zijn dat deze zulke waardevolle en unieke informatie bevatten dat deze eveneens voor blijvende bewaring in aanmerking komen. Wanneer het gaat om registraties waarin persoonsgegevens voorkomen, wordt op voorhand bepaald of de data als dusdanig of in geanonimiseerde of gepseudonimiseerde vorm bewaard worden. Dat is afhankelijk van andere wetgeving. Dat een register persoonsgegevens bevat is op zich geen reden om het te vernietigen. Het is wel reden om met de beschikbaarstelling van deze informatie zeer zorgvuldig om te gaan.

De activiteitenplanning geeft een goed beeld van de ontwikkeling en planvorming van de Douanetaken. Daarnaast geeft de leercirkel een goed beeld van het functioneren van de uitvoering van deze taken.

2.3 Risicoanalyse

Processen die niet voldoen aan de criteria voor bewaren zijn aan de hand van een risicoanalyse gewaardeerd. In de risicoanalyse is het belang van de processen (en betrokken documenten) vastgesteld, inclusief de bewaartermijn. De risicoanalyse bestaat op hoofdlijnen uit twee onderdelen:

1. Bepalen van een wettelijke grondslag voor het bewaren of vernietigen, meenemende de werking van de in 2.1 benoemde verhoudingen;
2. Indien er geen sprake is van een wettelijke grondslag wordt gekeken naar de politieke, financiële, juridische en maatschappelijke (jegens de recht- en bewijszoekende burger) belangen.

Verhouding tot de AVG

De AVG is sinds mei 2018 van kracht. De Uitvoeringswet AVG (UAVG) regelt de toepassing van de AVG in de Nederlandse wetgeving, waaronder de toepassing op archieven.

De AVG gaat uit van het principe van doelbinding: persoonsgegevens mogen enkel verwerkt worden voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet zomaar voor andere doeleinden (doelbindingsbeginsel, art.5 lid 1b). Bij de totstandkoming van deze Selectielijst is de AVG meegewogen. Voor alle processen is een zorgvuldige belangenafweging gemaakt t.a.v. bescherming van persoonsgegevens, doelbinding, eventuele risico's voor de bedrijfsvoering en historisch belang.

Verhouding tot analysedoeleinden

Op basis van artikel 46 van het DWU wordt de risicoanalyse voor handhaving voorgeschreven. Voor bedrijfsvoerings- en verantwoordingsbelangen is eenduidigheid in het bewaren een belangrijk uitgangspunt, zodat bijvoorbeeld over een gehele keten aan taken verantwoording kan worden afgelegd. Daartegenover zijn data veelal verbonden aan context en tijdsgeest, waardoor er voor analysedoeleinden geen behoefte is aan langere bewaartermijnen. Anderzijds vindt risicoanalyse steeds meer plaats op basis van softwarematige algoritmen. Om het ontstaan van het maatschappelijke debat voldoende tijd te geven, is dit meegewogen in het vaststellen van het bewaartermijn. Hiervoor is expliciet gekeken naar de tijd tussen de onthulling van de Bulgarenfraude in april 2013 en de oplevering van het verslag 'ongekend onrecht' door de Parlementaire onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag in december 2020.

Uitwerking risicoanalyse

Processen die op basis van de systeemanalyse niet zijn gewaardeerd als te bewaren, zijn te vernietigen, nadat de bewaartermijn is verlopen.

Selectie criterium	Afweging	Waardering
RA-1 Verzoek tot wederzijdse bijstand	Gegevens in het kader van wederzijdse bijstand dienen niet langer dan noodzakelijk bewaard te worden. In geval van buitenlandse verzoeken is dat op aangeven van de verzoeker. • Wederzijdse bijstand douane- en landbouwvoorschriften: VERORDENING (EG) Nr. 515/97 VAN DE RAAD van 13 maart 1997 betreffende de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de lidstaten en de samenwerking tussen deze	V3 maanden nadat buitenlandse handhaver aangeeft dat gegevens niet meer noodzakelijk zijn om te bewaren

Selectie criterium	Afweging	Waardering
	autoriteiten en de Commissie met het oog op de juiste toepassing van de douane- en landbouwvoorschriften artikel 33. Wederzijdse bijstand: Rijkswet administratieve bijstand douane artikel 5.	
RA-2 Invalide elektronische DWU aanvragen	Elektronische aanvragen DWU die niet aanvaard kunnen worden door het DG Douane en waarvan aanvrager in kennis gesteld is, zijn niet valide. Op basis van artikel 65 AVG worden deze niet langer bewaard dan nodig. Het DG Douane moet nog wel kunnen verantwoorden over de kennisgeving. Dit verantwoordingstermijn kan gekoppeld worden aan het termijn van 3 jaar, waarbinnen een mededeling aan een schuldenaar kan worden gedaan door de Douane. - Uitvoerings Verordening Douane Wetboek Unie artikelen 4 en 12. - Gedelegeerd Uitvoerings Verordening Douane Wetboek Unie artikel 11. - Douane Wetboek Unie artikel 103 lid 1.	V3 jaar vanaf ontvangst
RA-3 Politiegegevens Ingang met terugwerkende kracht 3 april 2019	Wet politiegegevens beschrijft regels voor het gebruik van politiegegevens bij de uitvoering van politietaken. Buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) die voor hun opsporingstaak persoonsgegevens verwerken, vallen onder de Wet politiegegevens. De boa's bij DG Douane kunnen bij het uitoefenen van bestuursrechtelijk toezicht aanleiding hebben om opsporingsbevoegdheden toe te passen (ook wel sfeerovergang genoemd). Daarnaast worden op basis van signalen opsporingsonderzoeken uitgevoerd. De volgende wetsartikelen zijn geraadpleegd voor het bepalen van het bewaartermijn van politiegegevens: - Wet politiegegevens artikelen 8, 9 en 14. - Douane Wetboek Unie artikel 103, lid 2. - Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens artikel 6 a. Waarbij de bewaartermijn gaat lopen vanaf het moment van verwijderen. Verwijderen is in dit geval een beschikbaarheidsbeperking van gegevens, omdat verwijderde politiegegevens voor verantwoording en klachtafhandeling bewaard blijven. In het kader van Europese verantwoording is gekozen om artikel 6 c van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens niet toe te passen, om het risico te mitigeren dat de Douane niet voldoende kan aantonen aan de Europese Unie dat voldoende inspanning is geleverd om Europese gelden te innen.	V5 jaar vanaf - het moment van verwijderen zoals bedoeld in de Wet politiegegevens
RA-4 DWU behandelen van aanvragen Ingang met terugwerkende kracht 1 mei 2016	Algemeen geldend voor douaneprocessen is een bewaartermijn van 7 jaar, gebaseerd op: - Algemene Douane Wet artikel 1.32 met daarin een verwijzing naar Burgerlijk Wetboek artikel 2.10. Hoewel dit een verplichting bevat voor een rechtspersoon, wordt dit door de Douane als uitgangspunt beschouwd voor bewaartermijnen in fiscale en douane context. - Douane Wetboek Unie artikel 51 bepaalt dat gegevens 3 jaar bewaard moeten worden door betrokken persoon en in artikel 173 lid 3 wordt gesproken van een extra 3 jaar indien er sprake is van herzien. Dit (3+3) past binnen de 7 jaar vanuit het Burgerlijk Wetboek. - Bezwaar en beroepszaken worden ook een bewaartermijn toegekend, gebaseerd op Algemene Wet Rijksbelastingen artikel 52 en artikel 44 lid 4 Douane Wetboek Unie verwijst naar nationale wetgeving. - Ook artikelen 4, 13, 69.3, 95.4, 114 en 125.6 van Uitvoerings Verordening Douane Wetboek Unie, artikel 23 Verordening 2018/273, artikel 24 Verordening 2535/2001 en artikel 7 Uitvoeringswet verdrag chemische wapens corresponderen met een termijn van 7 jaar.	V7 jaar nadat een Douane-taak is afgerond

Selectie criterium	Afweging	Waardering
	In het kader van inspecties van de Europese Unie zijn gegevens nodig voor controles met het oog op de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen Verordening. De bewaartermijn na afronding van een Douane-taak, is ook toegespitst op het nog voorhanden hebben van Douane-informatie voor inspecties. Wel blijft een restrisiko bestaan, omdat de inspecteur langer kan terugkijken. Op basis van casuïstiek in de praktijk is het huidige termijn voldoende. EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen artikel 3 lid 1.	
RA-5 Rijksbelasting	Bewaartermijnen met betrekking tot heffing van Rijksbelastingen volgen uit de Algemene Wet Rijksbelastingen artikel 52. Ook volgen er bewaarbelangen uit de artikelen 9, 46 en 53 van de EU-richtlijn 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns, geïmplementeerd via de Wet implementatie richtlijnen accijns 2022. Deze belangen zijn gedekt met een bewaartermijn van 7 jaar.	V7 jaar nadat een Douane-taak is afgerond
RA-6 Dienstverlening en correctie	Vanwege de gebruikelijkheid van dit termijn voor administratieve doeleinden.	V7 jaar na het uitvoeren van een dienstverlening of afhandelen van een correctie-verzoek
RA-7 Basisgegevens, voorbereiding DWU handhaving en EU systemen Ingang met terugwerkende kracht 1 mei 2016	Gegevens EORI en REX dienen tot 10 jaar na intrekken bewaard te blijven op basis van: - Douane Wetboek Unie Artikel 3 G + bijlage 12-01. - Uitvoerings Verordening Douane Wetboek Unie artikelen 62.4 en 255. - Uitvoerings Verordening Douane Wetboek Unie artikelen 89.10 en 903. - UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2023/1070 VAN DE COMMISSIE van 1 juni 2023 betreffende technische regelingen voor de ontwikkeling, het onderhoud en het gebruik van elektronische systemen voor de uitwisseling en de opslag van informatie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad Gegevens in REX, ICS2, CRMS en Surveillance worden in gezamenlijke controle met de Europese Commissie bewaard in een centraal systeem en 10 jaar bewaard vanaf de eerste verwerkingsdatum in het betreffende systeem. - UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2023/1070 VAN DE COMMISSIE van 1 juni 2023 betreffende technische regelingen voor de ontwikkeling, het onderhoud en het gebruik van elektronische systemen voor de uitwisseling en de opslag van informatie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad In Douane Wetboek Unie artikel 103 lid 1 is sprake van een termijn van 3 jaar waarbinnen een mededeling aan een schuldenaar kan worden gedaan door de Douane. Douane processen die in de voorbereidende fase zitten van het behandelen van aanvragen en toezicht, zoals risicobeheersing en planning, als ook het meenemen van de werkingsduur van een vergunning of beschikking en klantregistratie, vragen om het incalculeren van een extra 3 jaar bovenop de algemeen geldende termijn (7+3). Hiermee wordt geborgd dat informatie voorhanden blijft op basis waarvan de Douane acteert. In het kader van inspecties van de Europese Unie zijn gegevens nodig voor controles met het oog op de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen Verordening. De	V10 jaar na - het verlopen van actuele status - vanaf het moment dat de data voor het eerst is verwerkt in het centrale systeem van ICS2, CRMS of Surveillance

Selectie criterium	Afweging	Waardering
	bewaartermijn na afronding van een Douane-taak, is ook toegespitst op het nog voorhanden hebben van Douane-informatie voor inspecties. Wel blijft een restrisiko bestaan, omdat de inspecteur langer kan terugkijken. Op basis van casuïstiek in de praktijk is het huidige termijn voldoende. EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen artikel 3 lid 1.	
RA-8 Invordering	Invordering: - Algemene Wet Rijksbelastingen bevat een verlengde navorderingstermijn van 12 jaar van art. 16, lid 3 en 4. Hieraan ligt een uitspraak van het Europese Hof ten grondslag ten aanzien van de navorderingstermijn voor buitenlands vermogen. - Douane Wetboek Unie artikel 44 lid 4 geeft aan dat voor invordering nationale wetgeving van toepassing is.	V12 jaar na het teniet gaan van de schuld door betaling of verjaring
RA-9 Inspectie EU	In het kader van inspecties van de Europese Unie zijn gegevens nodig voor controles met het oog op de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen Verordening - EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen artikel 3 lid 1. Na afsluiten van het inspectiedossier is er vaak sprake van invordertrajecten. - Algemene Wet Rijksbelastingen bevat een verlengde navorderingstermijn van 12 jaar van art. 16, lid 3 en 4. Hieraan ligt een uitspraak van het Europese Hof ten grondslag ten aanzien van de navorderingstermijn voor buitenlands vermogen. - Douane Wetboek Unie artikel 44 lid 4 geeft aan dat voor invordering nationale wetgeving van toepassing is.	V12 jaar na afronden dossier
RA-10 Strategische goederen Ingang met terugwerkende kracht 21 augustus 2013	Gegevens en administratieve neerslag die in het kader van strategische goederen en sancties zijn verzameld en gecreëerd: - Regeling algemene doorvoervergunning NL007 artikel 8. 3 - Regeling algemene doorvoervergunning NL008 artikel 6.2 - Naar aanleiding van jurisprudentie in een zaak aangaande levering van grondstoffen aan Irak die zijn gebruikt voor een oorlogsmisdaad, is met het ministerie van buitenlandse zaken afgesproken om vergunningen voor strategische goederen en sancties 30 jaar te bewaren, om zo politieke verantwoording te borgen.	V30 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen
RA-11 Registratie BTW verklaring plezierjachten	Met het oog op dienstverlening houdt de Douane ook een aantal registraties over de afgifte van een BTW verklaring pleziervaartuigen voor 30 jaar vast. Op deze wijze heeft de Douane meer mogelijkheden om door booteigenaren verloren verklaringen opnieuw af te geven.	V30 jaar nadat de verklaring is afgegeven
RA-12 Liquide middelen Ingang met terugwerkende kracht 3 juni 2021	Gegevens verkregen bij de controle van liquide middelen die de Europese Unie binnenkomen of verlaten: Verordening (EU) 2018/1672 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1889/2005, artikel 13	V5 jaar vanaf de datum waarop de gegevens zijn verkregen.
RA-13 Liquide middelen – verlenging Ingang met terugwerkende kracht 3 juni 2021	Verlengd bewaartermijn van gegevens verkregen bij de controle van liquide middelen die de Europese Unie binnenkomen of verlaten in geval van: a) de financiële-inlichtingeneenheid beslist dat verdere bewaring nodig is, nadat zij een grondige beoordeling heeft verricht van de noodzaak en evenredigheid van die verdere bewaring en heeft besloten dat die gerechtvaardigd is voor het vervullen van haar taken met betrekking tot de strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering, of	V8 jaar vanaf de datum waarop de gegevens zijn verkregen.

Selectie criterium	Afweging	Waardering
	b)indien de bevoegde autoriteiten beslissen dat verdere bewaring vereist is, nadat zij een grondige beoordeling hebben verricht van de noodzaak en evenredigheid van die verdere bewaring en hebben besloten dat die gerechtvaardigd is voor het vervullen van hun taken met betrekking tot het verschaffen van effectieve controlemiddelen inzake de verplichting tot aangifte van begeleide liquide middelen of de verplichting tot kennisgeving van onbegeleide liquide middelen. Verordening (EU) 2018/1672 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1889/2005, artikel 13	
RA-14 Verdiepte douanecontrole passagiers	Verdiepte douanecontroles bij passagiers zijn voor de gecontroleerde een gebeurtenis die emotioneel impact hebben. De verdiepte douanecontroles worden 10 jaar bewaard, zodat klachten tot 10 jaar na de controledatum met aanwezigheid van de administratieve neerslag in behandeling kunnen worden genomen.	V10 vanaf de controledatum.

2.4 Overdragen overheidsinformatie aan Nationaal Archief

Zowel de AVG (art. 5 lid 1e, art. 89 lid 1), als de Wpg (art. 14 lid 4) bieden de mogelijkheid om blijvend te bewaren. Persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden. Politiegegevens mogen langer bewaard blijven als dit waarde heeft voor het cultureel erfgoed of voor historisch onderzoek. Daarbij worden met toepassing van artikel 15 van de Archiefwet 1995 beperkingen aan de openbaarheid gesteld.

De artikelen 67 Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr) en 12 Douane Wetboek Unie (DWU) behandelen geheimhouding ten aanzien gegevens die in vertrouwen zijn ontvangen. Het DG Douane moet deze gegevens vertrouwelijk behandelen en alleen aan derden verstrekken als aan voorwaarden in de wettelijke bepalingen voldaan is. Dit beperkt de mogelijkheden tot het overdragen aan het Nationaal Archief. Voor fiscale geheimhouding zal de Tweede Kamer voor de Archiefwet 2021 een Nota van wijzigingen behandelen die overbrengen van gegevens met fiscale geheimhouding mogelijk maken. Totdat een wijziging overbrenging toelaat, zal het DG Douane geen gegevens overbrengen naar het Nationaal Archief die onder fiscale geheimhouding vallen. De gegevens die onder DWU geheimhouding vallen, zullen niet worden overgebracht aan het Nationaal Archief, omdat de geheimhoudingsplicht voortkomt uit Europese regelgeving.

2.5 Uitzonderen van vernietiging

Op grond van artikel 5, lid 1, sub e, van het Archiefbesluit 1995 kunnen in bijzondere gevallen, documenten die in de selectielijst zijn gewaardeerd als te vernietigen, alsnog worden bewaard.

De onder punt 2.1 reeds aangehaalde waarderingsmethodiek voorziet in een periodieke hotspotmonitor. De hotspotmonitor is gericht is op identificatie van hotspots. Het DG Douane waardeert overheidsinformatie gerelateerd aan de hotspot als 'te bewaren'. Een hotspot is een gebeurtenis of kwestie die zorgt voor een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers en/of burgers onderling. Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken. Een hotspot voldoet aan een of meer van de volgende criteria:

- Er is sprake van een (schokkende) gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen die voor veel maatschappelijke beroering zorgt en waarvoor uitzonderlijk veel aandacht bestaat in de media.
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die belangrijke principiële tegenstellingen tussen burgers aan het licht brengt, het debat over de kwestie maakt veel emoties los.
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de Nederlandse overheid.
- Er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van de minister of het Kabinet ernstig is bedreigd.
- Er is sprake van een gebeurtenis die heeft geleid tot nieuwe richtinggevende jurisprudentie van de Hoge Raad of een uitspraak van de Raad van State.

Het DG Douane voert periodiek de hotspotmonitor uit in afstemming met het ministerie van Financiën. De maatschappelijke impact van de toegepaste risicoprofielen worden expliciet meegenomen in de hotspotanalyse. Zodra hotspots worden benoemd, neemt het DG Douanemaatregelen voor het behoud van betreffende documenten. De opsomming van hotspots wordt niet vastgelegd in de selectielijst, maar in een afzonderlijk vastgestelde en op de website van het Nationaal Archief gepubliceerde hotspotlijst van het ministerie van Financiën.

Naast de hotspotmonitor kan in de hieronder vermelde gevallen documenten ook uitgezonderd worden van vernietiging:

- Betreffende zaken of gebeurtenissen met een voor het eigen werkgebied uniek of bijzonder karakter.
- Betreffende personen, die op enig gebied van bijzondere betekenis (geweest) zijn.
- Dubbelen (kopieën/afschriften) van teloor gegane blijvend te bewaren documenten.
- Documenten die bij daadwerkelijke vernietiging de logische samenhang van de te bewaren archiefbescheiden zouden verstoren.

2.6 Verslag besluitvorming

In april 2023 is de concept selectielijst ingediend bij het Nationaal Archief met het verzoek om de selectielijst vast te stellen. Dit concept werd in april 2023 voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, sub d, van het Archiefbesluit 1995.

Vanaf 1 augustus 2023 lag de selectielijst gedurende zes weken ter publieke inzage bij de registratiebalie van de studiezaal en op de website van het Nationaal Archief, hetgeen was aangekondigd in de Staatscourant. Van (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen.

Daarop werd de selectielijst op 16 oktober 2023 door de algemene rijksarchivaris namens de staatssecretaris van Cultuur en Media en door de Chief Information Officer van het directoraat-generaal Douane namens de minister van Financiën vastgesteld. Dit besluit is gepubliceerd in de Staatscourant (Stct. nr. 29744, d.d. 2 november 2023).

2.7 Afspraken en vooruitkijken

De voorliggende selectielijst is zoveel mogelijk tijdsonafhankelijk opgesteld, maar indien noodzakelijk moet deze in overleg met het Nationaal Archief bijgewerkt worden op grond van wettelijke wijzigingen, wijziging in taken, spoedeisende bepalingen of vanwege termijnen die op basis van jurisprudentie of de dagelijkse praktijk problematisch blijken te zijn.

Het DG Douane houdt actief bij welke wijzigingen voor de belangen van overheidsinformatie leiden tot een andere bewaartermijn. Hiervoor zal een jaarlijkse evaluatie plaatsvinden. Indien nodig zal vervolgens met het Nationaal Archief een nieuwe vaststelling en actualisatie van de selectielijst worden opgestart.

Hoofdstuk 3 Contextuele informatie

3.1 Voorgeschiedenis Douane

Aan het einde van de zestiende eeuw was de "Dienst der Convoeien en Licenten", zoals de Douane toen nog heette, het enige korps staatsambtenaren dat een echt ambtelijke hiërarchie kende. Het werd in 1579 opgericht door de Staten-Generaal van de Republiek der Verenigde Zeven Provinciën. De dienst was ook toen al verantwoordelijk voor heffing, inning en controle op goederenstromen. Tot 1798 bleef het een onderdeel van de Marine. Daarna werd de dienst ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. In 1813 werd de Dienst der Convoeien en Licenten definitief omgedoopt tot Douane, voor lange tijd als onderdeel van de Belastingdienst.

In januari 2020 kondigde de Minister van Financiën naar aanleiding van de Toeslagenaffaire een reorganisatie van de Belastingdienst aan, waarbij de Douane en Toeslagen werden ontvlochten. Doel van de vorming van drie volwaardige organisatieonderdelen is om de Belastingdienst, Toeslagen en Douane in staat te stellen hun zeer verschillende en eigen taken uit te voeren, met ruimte voor een eigen aanpak en focus op de eigen doelen en doelgroepen. Vanaf 1 januari 2021 valt de Douane als zelfstandig directoraat-generaal onder het ministerie van Financiën. In navolging daarop heeft DG Douane sinds 1 januari 2022 ook de verantwoordelijkheid gekregen voor het ontwerpen en inrichten van de archieffunctie, waaronder ook het verzorgen van een vastgestelde toepasbare selectielijst.

3.2 Over de Douane

Het DG Douane is belast met het toezicht houden op de in-, uit- en doorvoer van goederen aan de buitengrens van de Europese Unie (EU). Ze behartigt hiermee publieke financiële belangen door heffing en inning van accijnzen en verbruiksbelastingen voor Nederland en douanerechten en andere belastingen bij invoer voor de EU. Bovendien beschermt het DG Douane de samenleving door controle op gevaarlijke of verboden goederen en ongeoorloofde internationale handel, en dient zij de economische belangen door het faciliteren (evenwicht tussen controle en inbreuk in de logistiek) van het grensoverschrijdende goederenverkeer.

Het DG Douane voert handhavingstaken uit in opdracht van de EU, het ministerie van Financiën en andere ministeries. Aan deze taken liggen Europese en nationale wet- en regelgeving ten grondslag. Als onderdeel van bescherming van de samenleving ziet de Douane in opdracht van meerdere ministeries toe op de naleving van wetgeving op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu (VGEM). Deze niet-fiscale controletaken zijn de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden voor het DG Douane en vinden plaats in nauwe afstemming met overige ministeries.

Het DG Douane werkt nationaal en internationaal samen met andere handhavers. Hiervoor maakt het Ministerie van Financiën voor de Douane samenwerkingsovereenkomsten met andere ministeries en zelfstandige bestuursorganen. De afspraken worden vastgelegd in convenanten en

vallen binnen de kaders van de wet- en regelgeving. De convenanten worden op de website van de Douane gepubliceerd.

Deze opdrachten worden samengevat als de ABC-opdracht van DG Douane:

Afdracht van douanerechten en andere belastingen bij invoer, accijnzen en verbruiksbelastingen. DG Douane zorgt ervoor dat de opbrengsten zo volledig mogelijk zijn. Zo draagt het DG Douane bij aan een solide financiering van de overheid.

Bescherming van de samenleving. DG Douane zorgt ervoor dat de samenleving zo goed mogelijk wordt beschermd tegen onveilige en/of ongewenste goederen. Zo draagt het DG Douane bij aan een veilige samenleving.

Concurrentiepositie versterken. Het DG Douane draagt bij aan het versterken van de concurrentiepositie van de EU en Nederland. Zo draagt het DG Douane een sterke, aantrekkelijke en eerlijke interne markt, waarmee de welvaart in de EU en Nederland wordt bevorderd.

3.3 Procesketens en ordening

Voor het uitvoeren van de kerntaken van de EU en opdrachten van het ministerie van Financiën en andere ministeries, voert het DG Douane ketens van processen uit. Daarbij kan een procesketen meerdere opdrachten uitvoeren. De informatie die bij het uitvoeren van een procesketen wordt ontvangen en gecreëerd, classificeert als overheidsinformatie. De procesketen-ordening is daardoor het meest geschikt voor de primaire ordening van overheidsinformatie bij het DG Douane. Daarnaast zijn twee regiedossiers voor Europese verantwoording toegevoegd, om in de situatie van EU inspectie- of OWNRES dossiers de benodigde informatie beschikbaar te houden.

Digitale informatie, in combinatie met moderne technieken, hebben het voordeel om naar behoefte te kunnen worden geordend. De weergegeven ordening geeft daarmee een beperkt beeld van de feitelijke ordening. De procesketens en regiedossiers (gezamenlijk selectie categorieën) zijn op hoofdlijnen verdeeld in een aantal categorieën. Deze categorieën zijn de basis voor de indeling van hoofdstuk 4 van deze selectielijst.

Hergebruik van overheidsinformatie in een andere procesketen resulteert in een extra selectie criterium. Overheidsinformatie kan hierdoor meerdere selectiecriteria toegekend krijgen. Overheidsinformatie blijft bewaard tot het verstrijken van de langste bewaartermijn.

Categorie	Selectie categorie
<i>Uitvoeren handhavingsbeleid</i>	• Uitvoeren leercirkel • Beheersen risico's • Opstellen en monitoren activiteitenplanning
<i>Klantgericht toezicht</i>	• Behandelen aanvraag bindende tarief inlichtingen • Behandelen aanvraag bindende oorsprong inlichtingen • Behandelen Vergunningaanvraag • Beheren vergunning • Uitvoeren cyclisch toezicht • Behandelen verzoek Wederzijdse Bijstand

Categorie	Selectiecategorie
	• Afgeven BTW verklaring pleziervaartuigen
Binnenbrengen en uitgaan	• Behandelen binnenbrengen • Behandelen uitgaan • Behandelen provianderen • Behandelen verzoek Douaneoptreden Intellectueel Eigendom
Invoer, uitvoer en vervoer	• Behandelen Douane aangifte • Behandelen vervoersaangifte • Behandelen e-commerce aangifte
Accijns	• Behandelen aangifte accijns • Behandelen Accijnsgoederenvervoer • Behandelen verzoek tot teruggaaf • Afgifte accijnszegels
Locatiegericht toezicht	• Opvolgen detectiesignalen • Uitvoeren actiegericht toezicht • Uitvoeren generiek toezicht
<i>Reizigersbagage</i>	• Behandelen aangifte liquide middelen • Toezien op reizigersbagage • Valideren Teruggave BTW
<i>Correctie en invordering</i>	• Behandelen Beroep • Behandelen Bezwaar • Behandelen verzoek tot terugbetaling • Invorderen
<i>Dienstverlening</i>	• Beantwoorden van vragen • Behandelen klachten • Communiceren met burgers en bedrijven
<i>Verantwoording aan Europese Unie</i>	• Regie voeren op OWNRES dossier • Regie voeren op EU inspectie dossier • Behandelen AM-melding

3.4 Speciale bevoegdheden

Het DG Douane is in veel wetten aangewezen als een van de handhavers van de Veiligheids-, Gezondheids-, Economie-, en Milieuwet- en regelgeving (VGEM). Het DG beschikt over buitengewoon opsporingsambtenaren voor de opsporing van strafbare douane- of commune delicten. Deze opsporingsbevoegdheid gebruikt het DG Douane als het bij zijn controletaken overtredingen tegenkomt. De Douane kan zelf een straf opleggen (AWR art. 76, lid 1). Overheidsinformatie die in het kader van opsporing wordt ontvangen en gecreëerd kennen een beheerregime conform de Wpg. De sfeerovergang van controle naar opsporing vindt bij de uitvoering van een controletaak plaats. Hierdoor zijn er geen aparte procesketens gedefinieerd die direct gekoppeld zijn aan de Wpg.

3.5 Basisregistraties en informatiesystemen

Het DG Douane maakt gebruik van basisregistratie personen, het handelsregister en de basisregistratie adressen en gebouwen. Een actueel overzicht van de informatiesystemen is te vinden in de Enterprise Architectuur Douane.

Hoofdstuk 4: Categorieën van te bewaren en te vernietigen overheidsinformatie

4.1 Uitvoeren handhavingsbeleid

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
1.1	Uitvoeren leercirkel	Analyse en evaluatie handhavingsactiviteit	1.1.1: Bewaren (selectiecriterium SA-4)	De resultaten van de handhavingsactiviteiten worden geanalyseerd en geëvalueerd. De uitkomsten hiervan maken de leercirkel compleet en kunnen leiden tot aanpassing van het beleid en/of de planning. Dit wordt periodiek uitgevoerd.
1.2	Beheersen risico's	Risicomodellen, risicosignalen, risicoprofielen, risicoanalyse, evaluaties, aanvragen wederzijdse bijstand	1.2.1: V10 jaar nadat het risicoprofiel is beëindigd of een gekoppelde controle is afgerond (selectiecriterium RA-7) Als het risicosignaal is afgekeurd: 1.2.2: V3 jaar na ontstaan (selectiecriterium RA-2) Of als een signaal of risico niet aan een profiel is gekoppeld: 1.2.3: V7 jaar nadat risico is aangemaakt (selectiecriterium RA-4) Of als gegevens in CRMS zijn verwerkt: 1.2.4: V10 jaar vanaf het moment dat de data voor het eerst is verwerkt in het centrale systeem CRMS (selectiecriterium RA-7)	De procesketen 'beheersing risico's' omvat de werkprocessen die de wijze van afdekking van de risico's bepalen. De procesketen begint met het handhavingsplan, risicosignaal of met de evaluatie van de afdekking van risico's. De procesketen eindigt met het vaststellen of en op welke wijze het risico zal worden afgedekt. Het afdekken van risico's kan bijvoorbeeld door het opstellen/aanpassen van een risicoprofiel of door het opstellen van een controleopdracht.
1.3	Opstellen en monitoren activiteitenplanning	Handhavingsplan, activiteitenplanning	1.3.1: Bewaren (selectiecriterium SA-4)	Jaarlijks wordt op basis het handhavingsplan een activiteitenplanning opgesteld. Deze activiteitenplanning is een concretisering van het handhavingsplan. Deze procesketen start met het handhavingsplan. Het resultaat van deze procesketen is de activiteitenplanning met daarin de geplande aantallen controles per soort. Ook het monitoren van de periodieke voortgang is onderdeel van deze procesketen

4.2 Klantgericht Toezicht

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
2.1	Behandelen aanvraag bindende tarief inlichtingen	Aanvraag, bindend tarief inlichting	2.1.1: V10 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen (selectiecriterium RA-7)	Goederenindeling is (naast Oorsprong en Waarde) een belangrijke factor die bepalend is voor de hoogte van de douaneschuld. Op basis van een BTI (Bindende Tarief Inlichtingen) kan een aangever hier vooraf zekerheid over krijgen. Een BTI is een beschikking die het DG Douane op aanvraag afgeeft. Een BTI geeft de indeling aan van een goed in de gecombineerde nomenclatuur.
2.2	Behandelen aanvraag bindende oorsprong inlichtingen	Aanvraag, bindend tarief inlichting, certificaat van oorsprong	2.2.1: V10 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen (selectiecriterium RA-7)	Oorsprong is (naast goederenindeling en Waarde) een belangrijke factor die bepalend is voor de hoogte van de douaneschuld. Op basis van een BOI (Bindende Oorsprong Inlichting) kan een aangever hier vooraf zekerheid over krijgen. Een BOI is een beschikking die het DG Douane op aanvraag afgeeft. Een BOI geeft de oorsprong aan van het omschreven product, waarbij onder andere gegevens over de aard en samenstelling van het product, de vervaardigingswijze, de waardeverhoudingen tussen de verschillende materialen en de goederencodes van de gebruikte materialen zijn opgenomen.
2.3	Behandelen verzoek Wederzijdse Bijstand	Verzoek tot wederzijdse bijstand	2.3.1: V3 maanden nadat de buitenlandse handhaver aangeeft dat gegevens niet meer noodzakelijk zijn om te bewaren (selectiecriterium RA-1)	De procesketen 'behandelen verzoek wederzijdse bijstand' begint met een verzoek van een buitenlandse handhaver om inlichtingen over een in Nederland actieve marktdeelnemer. De procesketen start met het ontvangen verzoek van een buitenlandse douaneautoriteit.
2.4	Afgeven BTW verklaring pleziervaartuigen	Aanvraag, correspondentie, bewijsstukken, BTW verklaring, registratie (identificatie jacht, afgiftedatum, overhandigde bewijsstukken)	2.4.1: V7 jaar nadat de verklaring is afgegeven (selectiecriterium RA-4) Als het de registratie van afgifte betreft: 2.4.2: V30 jaar nadat de verklaring is afgegeven (selectiecriterium RA-11)	De BTW verklaring voor een pleziervaartuigen is een specifieke verklaring waarmee bij terugkeer in Nederland aangetoond kan worden dat over het pleziervaartuig in Nederland BTW is betaald en niet terugbetaald. De procesketen start met de ontvangst van de aanvraag.

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
2.5	Behandelen vergunningaanvraag	Vergunningaanvraag, stellen van zekerheid, risicoanalyse, controle opdracht, rapportage, bevinding, klantgegevens	2.5.1: V10 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen (selectiecriterium RA-7) Als klantgegevens: 2.5.2: V10 jaar na het verlopen van de actuele status (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aanvragen betreft: 2.5.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het strategische goederen en sancties betreft: 2.5.4: V30 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen (selectiecriterium RA-10)	De procesketen ‘behandelen vergunningaanvraag’ heeft betrekking op het behandelen van bij het DG Douane ingediende vergunningaanvraag inclusief de in- en uitvoervergunningen (van o.a. strategische en militaire goederen) en accijnsvergunningen (bijvoorbeeld AGP-vergunning). Deze keten waarborgt dat vergunningaanvragen volledig, juist en tijdig worden behandeld. De procesketen wordt gestart door de ontvangst van een vergunningaanvraag van een aanvrager, dit kan zowel digitaal als schriftelijk. Deze procesketen bevat na het werkproces aanvraag vergunning, ook de risicoafweging, de uitvoering van het initieel onderzoek en consultatieverzoeken, het stellen van zekerheid en het beheren klantgegevens, waaronder EORI- en REX- nummers.
2.6	Beheren vergunning	Mutatie verwerking, risicoanalyse, stellen van zekerheid, controle opdracht, rapportage, bevinding, wederzijdse bijstand.	2.6.1: V7 jaar na wijziging of intrekking (selectiecriterium RA-4) Als klantgegevens: 2.6.2: V10 jaar na het verlopen van de actuele status (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aanvragen betreft: 2.6.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het strategische goederen en sancties betreft: 2.6.4: V30 jaar nadat de beschikking is ingetrokken of zijn geldigheid is verlopen (selectiecriterium RA-10)	De procesketen ‘beheren vergunning’ waarborgt dat mutatie-, schorsings- en intrekkingverzoeken, inclusief ambtshalve wijzigingen, volledig, juist en tijdig worden behandeld. De procesketen wordt gestart door: - Het ontvangen van een mutatieverzoek (wijziging, schorsing of intrekking) van de vergunning vanuit de klant. - Verzoek tot een ambtshalve wijziging vanuit de Douane. Deze procesketen bevat ook het beheren van klantgegevens, waaronder EORI- en REX- nummers.
2.7	Uitvoeren cyclisch toezicht	Controle opdracht, rapportage, bevinding, toezichtconclusie, wederzijdse bijstand	2.7.1: V7 jaar nadat een controle heeft plaatsgevonden (selectiecriterium RA-4) Als klantgegevens: 2.7.2: V10 jaar na het verlopen van de actuele status (selectiecriterium RA-7) Of als het politiegegevens betreft: 2.7.3: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Cyclisch toezicht waarborgt dat er periodiek toezicht wordt gehouden op douaneklanten of zij voldoen aan de wetgeving en/of vergunningsvoorwaarden. Dit betreft het toezicht op vergunninghouders en het uitvoeren van administratief toezicht op niet-vergunninghouders. Binnen deze procesketen wordt risicogericht gekeken naar onder andere de klant, de goederen, het aangiftegedrag, het betalingsgedrag en de naleving van de vergunning. De procesketen wordt gestart door: - Een ontvangen signaal dat het 3 jaar geleden is sinds de laatste cyclus is afgerond of het laatste administratief toezicht in het geval van een vergunning op basis van de DWU of DWU en AWR. - Een ontvangen signaal dat het 5 jaar geleden is sinds de laatste cyclus is afgerond of het laatste administratief toezicht in het geval van een vergunning op basis van de AWR. - Een ontvangen signaal dat het maximaal één jaar is sinds de afgifte van een nieuwe vergunning. - Een ontvangen (acuut) risicosignaal dat om interventie op korte termijn vraagt. - Een controleopdracht betreffende een niet-vergunninghouder. Deze procesketen bevat ook het beheren van klantgegevens, waaronder EORI- en REX- nummers.

4.3 Binnenbrengen en uitgaan

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
3.1	Behandelen binnenbrengen	Aanmelding vervoermiddel, summiere aangifte, niet gevalideerde aangifte, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces verbaal, vervoersdocumenten, scanbeelden	3.1.1: V7 jaar nadat binnengebrachte goederen overgaan naar een andere Douaneregeling (selectiecriterium RA-4) Als gegevens in ICS2 zijn verwerkt: 3.1.2: V10 jaar vanaf het moment dat de data voor het eerst is verwerkt in het centrale systeem ICS2 (selectiecriterium RA-7) Of als het planningsgegevens betreft: 3.1.3: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aanvragen betreft: 3.1.4: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2)	Binnenbrengen omvat: - Het afhandelen van de summiere aangifte van alle goederen aan boord van een vervoermiddel waarmee goederen worden binnengebracht; - de aanmelding van dat vervoermiddel en - de summiere aangifte voor tijdelijke opslag, inclusief de bewaking dat de goederen tijdig onder een douaneregeling worden gebracht. Aanleidingen om het proces te starten zijn de aanmelding van een vervoermiddel, summiere aangifte voor alle goederen aan boord (ENS) en summiere aangifte voor tijdelijke opslag (SATO). De procesketen eindigt op het moment dat de goederen onder een volgende douaneregeling worden gebracht. Het resultaat van het proces is het onder een douaneregeling plaatsen van de goederen, het wederuitvoeren van goederen of het stoppen van goederen.

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
			Of als het politiegegevens betreft: 3.1.5: V5 jaar na het afdoen van de onregelmatigheid (selectiecriterium RA-3)	
3.2	Behandelen uitgaan	Summiere aangifte uitgaan, kennisgeving niet gevalideerde aangifte, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal, scanbeelden	3.2.1: V7 jaar nadat is vastgesteld dat de goederen het douanegebied van de Unie hebben verlaten (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 3.2.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aanvragen betreft: 3.2.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het politiegegevens betreft: 3.2.4: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Het proces start met een summiere aangifte bij uitgaan (of in specifieke gevallen met een douaneaangifte uitvoer of wederuitvoer).
3.3	Behandelen provianderen	Proviandbericht, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal	3.3.1: V7 jaar nadat een aanvraag is ontvangen (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 3.3.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het politiegegevens betreft: 3.3.3: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Deze procesketen beschrijft het proces van het toezicht op de levering van proviandgoederen, brandstoffen en smeermiddelen en overige benodigdheden aan boord van zeeschepen en luchtvaartuigen die de Unie verlaten. Het proces start met de ontvangst van het proviandbericht.
3.4	Behandelen verzoek Douaneoptreden Intellectueel Eigendom	Beschikking intellectueel eigendomsrecht, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal	3.4.1: V7 jaar na ontvangst verzoek (selectiecriterium RA-4) Als het politiegegevens betreft: 3.4.2: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Deze procesketen beschrijft de processtappen die worden gevolg naar aanleiding van een verzoek tot douaneoptreden dat ingediend is door een merkenrechthouder of diens vertegenwoordiger. Het optreden tegen een inbreuk op IE-rechten is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de rechthebbende zelf. De rechthebbende kan, wanneer hij meent dat inbreuk wordt gepleegd op zijn IE-recht een civielrechtelijke procedure starten tegen de inbreukpleger. Het DG Douane neemt in dit proces een neutrale en facilitaire positie in. De procesketen start op het moment dat het verzoek wordt ingediend bij het DG Douane.

4.4 Invoer, uitvoer en vervoer

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
4.1	Behandelen Douane aangifte	Aangifte, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal, stellen van zekerheid, uitnodiging tot betaling, verzoek tot herziening	4.1.1: V7 jaar nadat een aangiftebehandeling is afgerond, inclusief innen / teniet gaan van schuld (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 4.1.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aangiften betreft: 4.1.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het politiegegevens betreft: 4.1.4: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3) Of als gegevens in Surveillance zijn verwerkt: 4.1.5: V10 jaar vanaf het moment dat de data voor het eerst is verwerkt in het centrale systeem Surveillance (selectiecriterium RA-7)	De procesketen behandelen Douaneaangifte bevat niet alleen de werkprocessen invoer en uitvoer, maar ook de periodieke aangifte voor vergunninghouders en de opslagaangifte. De procesketen start met de ontvangst van de Douaneaangifte.

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
4.2	Behandelen e-Commerce aangifte	Aangifte, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal, uitnodiging tot betaling	4.2.1: V7 jaar nadat een aangiftebehandeling is afgerond, inclusief innen / teniet gaan van schuld (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 4.2.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aangiften betreft: 4.2.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het politiegegevens betreft: 4.2.4: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3) Of als gegevens in Surveillance zijn verwerkt: 4.2.5: V10 jaar vanaf het moment dat de data voor het eerst is verwerkt in het centrale systeem Surveillance (selectiecriterium RA-7)	De procesketen e-Commerce bevat de werkprocessen die de behandeling van e-Commerce goederen en kleine post- en koerierszendingen betreffen. De procesketen start met de ontvangst van een aangifte met, in vergelijking met een douaneaangifte, beperkte set gegevens.
4.3	Behandelen vervoersaangifte	Aangifte, controle opdracht, rapportage, bevinding, proces-verbaal, stellen van zekerheid, afhandelen bijzondere zuivering	4.3.1: V7 jaar nadat de vervoersaangifte (bijzonder) is gezuiverd (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 4.3.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het niet gevalideerde aangiften betreft: 4.3.3: V3 jaar na ontvangst (selectiecriterium RA-2) Of als het politiegegevens betreft: 4.3.4: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	De procesketen behandelen vervoersaangifte start met een aangifte voor douanevervoer.

4.5 Accijns

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
5.1	Behandelen aangifte accijns	Aangiften (inclusief periodieke aanvullende aangiften), controle-dossier, controle-opdracht, rapportage, bevinding, uitnodiging tot betaling	5.1.1: V7 jaar nadat een aangiftebehandeling is afgerond, inclusief innen / teniet gaan van schuld (selectiecriterium RA-5) Als het planningsgegevens betreft: 5.1.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7)	De procesketen behandelen accijns bevat niet alleen de behandeling van de accijnsaangifte, maar ook van de aangifte verbruiksbelasting, de heffing op de kolenbelasting en voorraadheffing aardolieproducten. De procesketen start met de ontvangst van de periodieke accijnsaangifte.
5.2	Behandelen Accijnsgoederenvervoer	e-AD, maandverklaring, verzoek wederzijdse bijstand, registraties	5.2.1: V7 jaar nadat een aanvraagbehandeling is afgerond (selectiecriterium RA-5)	Deze procesketen betreft het vervoer van accijnsgoederen van vergunninghouders binnen de lidstaten van de Unie. Het DG Douane oefent in beginsel achteraf toezicht uit op het accijnsgoederenvervoer. De procesketen lijkt sterk op de procesketen behandelen vervoersaangifte, echter door de specifieke belangen en inrichting is dit een specifieke procesketen.
5.3	Behandelen verzoek tot teruggaaf	Verzoek tot teruggaaf, controle, rapportage, bevinding	5.3.1: V7 jaar nadat verzoek is afgerond (selectiecriterium RA-5)	In specifieke gevallen is het toegestaan om betaalde accijns terug te vragen. De procesketen start met de ontvangst van het (digitale) formulier.
5.4	Afgifte accijnszegels	Toestemming aanvraag accijnszegels, bestelling accijnszegels, leveringsbewijs accijnszegels	5.4.1: V7 jaar nadat een bestelling is afgerond (selectiecriterium RA-5)	Het produceren en op bestelling leveren van accijnszegels aan marktdeelnemers die toestemming hebben om accijnszegels aan te vragen.

4.6 Locatiegericht toezicht

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
6.1	Opvolgen detectie	Signaal, rapportage	6.1.1: V7 jaar nadat een controle is afgerond (selectiecriterium RA-4)	Deze procesketen behandelt de afhandeling van een signaal van een scan- of detectiepoort.

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
6.2	Uitvoeren actiegericht toezicht	Controle opdracht, rapportage, bevinding, wederzijdse bijstand	6.2.1: V7 jaar nadat een controle is afgerond (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 6.2.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7)	Op verzoek van een andere handhaver kan het DG Douane besluiten mee te doen met gezamenlijke controleactie. De procesketen start met de ontvangst van verzoek.
6.3	Uitvoeren generiek toezicht	Controle opdracht, rapportage, bevinding camerabeelden met vastlegging van incidenten, wederzijdse bijstand	6.3.1: V7 jaar nadat een controle is afgerond (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 6.3.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7)	Op basis van het handhavingsplan wordt een toezichtplan gemaakt voor het generiek toezicht. Generiek toezicht is het toezicht dat het DG Douane uitvoert zonder dat er een afspraak met een andere partij aan ten grondslag ligt. Onder andere valt het toezicht op luchthavens en van de buitengrens hieronder.

4.7 Reizigersbagage

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
7.1	Behandelen aangifte liquide middelen	Aangiften, controle opdracht, rapportage, bevinding, uitnodiging tot betaling, proces verbaal	7.1.1: V5 jaar vanaf de datum waarop de gegevens zijn verkregen (selectiecriterium RA-12) In geval van verlenging: 7.1.2: V8 jaar vanaf de datum waarop de gegevens zijn verkregen (selectiecriterium RA-13) Of als het politiegegevens betreft: 7.1.3: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Voor dit specifieke proces doet een reiziger aangifte van het feit dat hij of zij meer dan € 10.000,-- bij zich heeft bij binnenkomst van of vertrek vanuit de EU. De procesketen wordt gestart door de ontvangst van de aangifte liquide middelen.
7.2	Toezen op reizigersbagage	Controle opdracht, rapportage, bevinding, uitnodiging tot betaling, proces verbaal, controleformulieren	7.2.1: V7 jaar nadat een controle is afgerond (selectiecriterium RA-4) Als het planningsgegevens betreft: 7.2.2: V10 jaar na plandatum (selectiecriterium RA-7) Of als het een verdiepte controle betreft: 7.2.3: V10 jaar na controledatum (selectiecriterium RA-14) Of als het politiegegevens betreft: 7.2.4: V5 jaar na het moment van verwijderen zoals beschreven in de Wet politiegegevens (selectiecriterium RA-3)	Het DG Douane houdt toezicht op reizigersbagage. Deze procesketen start bij de aankomst van een vliegtuig, veerboot of passagierschip. In geval van luchtvaart ontvangt Douane passagiersinformatie via TRIP (TRavel Information Portal).
7.3	Valideren Teruggave BTW	Aanvraag validatie, controle opdracht, rapportage, bevinding	7.3.1: V7 jaar nadat een aanvraagbehandeling is afgerond (selectiecriterium RA-4)	De procesketen ‘valideren teruggaaf BTW’ betreft het valideren door het DG Douane dat de persoonlijke goederen van de (buiten de EU wonende) reiziger voldoet aan de voorwaarden voor teruggaaf btw. De procesketen wordt gestart door de ontvangst van het verzoek.

4.8 Correctie en invordering

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
8.1	Behandelen (hoger) beroep	Beroepschriften en volledig onderliggend dossier (bijvoorbeeld aangifte, profielen, beschikkingen, proces-verbaal, controle-bevindingen)	8.1.1: V7 jaar nadat een gerechtelijke instantie uitspraak heeft gedaan (selectiecriterium RA-6)	Tegen de uitspraak op een bezwaarschrift kan een marktdeelnemer beroep instellen. De procesketen start met de ontvangst van het beroepschrift.
8.2	Behandelen Bezwaar	Bezwaarschriften en volledig onderliggend dossier (bijvoorbeeld aangifte, profielen, beschikkingen, proces-vervaal, controle-bevindingen)	8.2.1: V7 jaar nadat een bezwaar is afgehandeld (selectiecriterium RA-6)	Als marktdeelnemers het oneens zijn met een vastgestelde behandeling, dan kunnen ze bezwaar maken. De eisen waaraan het behandelen van het bezwaar moeten voldoen zijn nationaal bepaald. De procesketen start met de ontvangst van het bezwaarschrift.
8.3	Behandelen verzoek tot terugbetaling	Terugbetalings-verzoek, bevestiging	8.3.1: V7 jaar nadat een verzoek om terugbetaling door de Douane is behandeld (selectiecriterium RA-6)	Het DWU geeft in hele specifieke gevallen de mogelijkheid tot het terugbetalen van douanerechten. Deze procesketen start met de ontvangst van het verzoek.
8.4	Invorderen	Aanmaning, dwangbevel, wederzijdse bijstand, correspondentie	8.4.1: V12 jaar na het teniet gaan van de schuld door betaling of verjaring (selectiecriterium RA-8)	Omvat de activiteiten voor het invorderen van Douaneschulden.

4.9 Dienstverlening

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
9.1	Beantwoorden van vragen	Belbestanden, logboeken, formulieren, correspondentie	9.1.1: V7 jaar na beantwoording (selectiecriterium RA-6)	Voor het beantwoorden van vragen wordt de mogelijkheid aan burgers en bedrijven geboden om via verschillende kanalen contact op te nemen met het DG Douane. Telefoon, web formulier, sociale media zoals Facebook, Twitter, Instagram zijn de meest gebruikte media. De procesketen start met de ontvangst van vraag van de burger of bedrijf.
9.2	Behandelen klachten	Klachtenformulier, correspondentie	9.2.1: V7 jaar na behandeling (selectiecriterium RA-6)	Een klacht kan worden ingediend via de telefoon of via een webformulier of via een brief. De procesketen start met de ontvangst van de klacht.
9.3	Communiceren met burgers en bedrijven	Berichten, leaflets	9.3.1: V7 jaar na communicatiebericht (selectiecriterium RA-6)	Het DG Douane informeert proactief via social media zoals Facebook, Twitter, Instagram burgers en bedrijven over algemene douanezaken. De aanleiding hiervoor kunnen specifieke acties zijn of analyse van veel voorkomende vragen.

4.10 Verantwoording aan Europese Unie

#	Selectiecategorie	Voorbeelden van documenten	Selectiecriterium en waardering	Toelichting
10.1	Regie voeren op OWNRES dossier	Regiedossier, dossier waarin onregelmatigheid geconstateerd is	10.1.1: V12 jaar na afsluiten OWNRES-melding (selectiecriterium RA-9)	Als een dossier een onregelmatigheid met een consequentie van meer dan 10.000 euro betreft, dient dit gemeld te worden bij de EU via de OWNRES database. Als de onregelmatigheid is behandeld, moet de Douane de onregelmatigheid als afgesloten aanduiden.
10.2	Regie voeren op EU inspectiedossier	Regiedossier, gerelateerde dossiers op basis van artikelgroep, land van oorsprong, antidumpverordening of andere indicator	10.2.1: V12 jaar na formele sluiting EU-inspectiedossier (selectiecriterium RA-9)	Omvat de dossiers die zijn komen te vallen onder toezicht op afdracht aan Europese rekenkamer. Zolang een onderzoek loopt, dienen bewaartermijnen te worden bevroren. Het EU inspectiedossier is afgesloten na ontvangen EU brief met de bevinding dat dossier is afgesloten of, in geval lidstaat de bevinding aanvecht, nadat een gerechtelijke instantie uitspraak heeft gedaan.
10.3	Behandelen AM-melding	AM-melding, planning, risicoprofielen, aangiftes, controle-opdrachten, bevindingen, rapportages, certificaten van oorsprong, stellen van zekerheden, uitnodigingen tot betaling, aanmaningen, dwangbevelen, processen verbaal, correspondenties, officiële melding tot sluiten dossier	10.3.1: V12 jaar na formele sluiting AM-melding (selectiecriterium RA-9)	De behandeling van de AM-meldingen (Assistance Mutuelle) vergen een specifieke aanpak. De specifieke aanleiding, het uitgevoerde vooronderzoek door Brussel en de monitoring door Brussel hierop maken dit een specifieke procesketen. De start van de procesketen is de ontvangst van een AM-melding uit Brussel. De lidstaten krijgen op deze manier de opdracht van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF) om bepaalde stappen te ondernemen. Elke afdeling van de EU commissie kan vragen om handhavingsactiviteiten van lidstaten door middel van een AM-melding. De lidstaat dient aan te tonen dat het voldoende inspanning heeft geleverd om deze op te volgen.

Bijlage 1: Verslag overleg

Verslag van het ingevolge artikel 5, eerste lid sub d. van het Archiefbesluit 1995 gevoerde overleg tussen de Douane en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, voor de archiefbescheiden van de Douane over de periode vanaf (2013) 2023

Selectiedoelstelling en belangen

Tijdens het opstellen van de selectielijst en tijdens het gevoerde overleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d van hetzelfde artikel genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Als uitgangspunt van het overleg gold de selectiedoelstelling voor blijvend te bewaren archief, die in 2010 als volgt is geformuleerd:

Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veilig gesteld te worden die:

- a. representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;*
- b. representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;*
- c. door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.*

(Kamerbrief van OCW en BZK aangaande selectieaanpak archieven, 17 december 2010).

Organisatie van het overleg

Het overleg over de conceptselectielijst tussen de vertegenwoordigers van de zorgdrager en de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris vond mondeling en schriftelijk plaats in de periode augustus 2022 tot en met september 2023. De concept-selectielijst werd tevens voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, lid 1, sub d, van het per 1 januari 2013 gewijzigde Archiefbesluit 1995.

Aan dit overleg werd door de volgende personen deelgenomen:

Namens de zorgdrager

Nicola de Wild, senior beleidsmedewerker

Coenraad Breek, projectleider DIOO (Douane Informatiehuishouding Op Orde)

Namens het Nationaal Archief

Pauline van Hezik, senior medewerker waardering en selectie

Douwe van der Galiën, senior medewerker waardering en selectie

Als externe deskundige

Dr. G.J. van Bussel

Verslag van het overleg

Reikwijdte van de selectielijst

De selectielijst geldt voor de periode vanaf 1 januari 2023, met uitzondering van een aantal selectiecriteria die met terugwerkende kracht ingaan sinds 2013. Deze criteria zijn onder 1.2 Reikwijdte in Hoofdstuk 1 nader benoemd.

De selectielijst Belastingdienst voor het onderdeel Douane vanaf 1996, vastgesteld in Staatscourant nr. 6684, d.d. 3 mei 2010, wordt ingetrokken voor de categorie Stukken van Blijvende Waarde.

Selectiedoelstelling en waarderingsgrondslag

Waardering en selectie vindt tegenwoordig plaats in het kader van de hierboven opgenomen, in 2010 geformuleerde selectiedoelstelling, en met behulp van de in 2015 door het Nationaal Archief geïntroduceerde nieuwe waarderingsmethodiek (zie de publicatie *Belangen in balans, een handreiking voor waardering en selectie van archiefbescheiden in de digitale tijd*), waarbij waarderungen tot stand zijn gekomen na uitvoering van een systeemanalyse en een risicoanalyse. De nieuwe waarderingsmethodiek is verder uitgewerkt door het gebruik van vijf Systeem Analyse - Bewaarcriteria (SA-B).

Deze bewaarcriteria worden aangevuld met de mogelijkheden tot uitzondering van vernietiging van archiefbescheiden op basis van artikel 5, eerste lid, sub e, van het Archiefbesluit 1995: deze worden omschreven in onderdeel 2.5 van de selectielijst.

Opmerkingen bij de toelichtende tekst

Bij onderdeel 1.2 hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gevraagd op welke wijze de selectielijsten die van toepassing zijn op het DG Douane, ten opzichte van elkaar zullen worden gebruikt. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben toegelicht dat de selectielijsten elkaar in principe uitsluiten en dat alle processen die niet in de selectielijst Beleid- en ondersteunende processen Belastingdienst en

het basis selectiedocument P-dossier mens-en-werk 1945 zijn opgenomen, zijn vermeld in de selectielijst van het DG Douane. Bij twijfel zal eerst de selectielijst van het DG Douane worden geraadpleegd.

Bij onderdeel 1.3 merkten de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris op dat onvoldoende duidelijk was hoe een aantal selectiecriteria zich met terugwerkende kracht verhouden tot de ingangsdatum per 1 januari 2023. Aan de vertegenwoordigers van de zorgdrager is gevraagd deze selectiecriteria met bijbehorende aanvangsjaren nader uit te werken, wat is gebeurd.

Bij onderdeel 2.5 hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris verzocht om naast de hotspotmonitor de extra categorieën op te nemen waarbij kan worden uitgezonderd van vernietiging. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben dit toegevoegd.

Bij hoofdstuk 3 hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris voorgesteld de contextuele informatie in te korten en accent te leggen op de taakstelling en organisatie van het DG Douane, zodat een duidelijk verband kan worden gelegd met de processen in hoofdstuk 4. Na goed overleg is dit hoofdstuk door de vertegenwoordigers van de zorgdrager herschreven. Daarbij is verwezen naar het convenantenregister om de samenwerkingsrelaties inzichtelijk te maken.

De externe deskundige vindt de contextuele informatie helder, maar wel beknopt ten aanzien van bijvoorbeeld de redenen van de ontvlechting, terwijl dat voor de burger belangrijk is om de selectielijst te kunnen interpreteren. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben de ontvlechting nader toegelicht onder paragraaf 3.1.

Bij onderdeel 3.3 hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gevraagd de procesketens nader toe te lichten. Zij hebben ook gevraagd welke samenwerkingsrelaties dit betreft. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben toegelicht dat de samenwerkingsrelaties uitgebreid zijn en kunnen wijzigen. Zij stelt voor een verwijzing naar het mandaatregister toe te voegen. Hiermee gaan de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris akkoord.

Bij onderdeel 3.5 hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gevraagd de basisregistraties nader toe te lichten. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben aangegeven dat het met name gaat om gegevensuitwisseling. Het betreft de basisregistratie personen, het handelsregister en de basisregistratie adressen en gebouwen. Daarbij wordt opgemerkt dat in de praktijk vooral gebruik wordt gemaakt van afgevaardigde in plaats van originele data van basisregistraties. De vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gaan hiermee akkoord.

Bespreking van afzonderlijke werkprocessen

Werkproces 1.1: Uitvoeren leercirkel en Werkproces 1.3: Opstellen en monitoren activiteitenplanning

Deze werkprocessen zijn gewaardeerd als blijvend te bewaren. De vertegenwoordigers van de zorgdrager geven aan dat de activiteitenplanning een goed beeld geeft van de ontwikkeling en planvorming van de Douanetaken. Daarnaast geeft de leercirkel een goed beeld van het functioneren van de uitvoering van deze taken. De vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gaan hiermee akkoord.

Werkproces 1.2: Beheersen risico's

De externe deskundige geeft aan dat hij twijfels heeft over de waardering van dit werkproces. Hij merkt op dat de werkprocessen 1.1. en 1.3. (terecht) zijn gewaardeerd als blijvend te bewaren onder criterium SA-4. Dit werkproces is niet gewaardeerd als blijvend te bewaren en heeft een scala aan bewaartermijnen. De externe deskundige geeft aan dat hij niet helemaal kan inschatten wat de reikwijdte is van dit werkproces, maar risicomodellen en risicoprofielen (het genereren daarvan) komen niet voor in de gerelateerde selectielijsten. Aangezien het samenstellen van deze modellen en profielen rechtstreeks te maken heeft met het uitzonderen van burgers en bedrijven lijkt het de externe deskundige prudent om vastgestelde modellen en profielen eveneens te bewaren, zeker aangezien in de (nabije) toekomst deze risicoafweging steeds meer zal plaatsvinden op basis van softwarematige algoritmen en de impact van onbewuste vooroordelen in de ontwikkeling van deze algoritmen de risicoafweging maatschappelijk precair maakt. De externe deskundige adviseert derhalve ook dit werkproces (voor zover het de risicomodellen, risicoprofielen en aanpassingen daarvan betreft) voor bewaring in aanmerking te laten komen. Aangezien dit de relatie betreft tussen de burger en de overheid is deze informatie van cruciaal belang voor die relatie.

De vertegenwoordigers van de zorgdrager erkennen dat risicomodellen en -profielen van grote invloed kunnen zijn op het vertrouwen van burgers en bedrijven in de Douane. De vertegenwoordigers van de zorgdrager zijn erkentelijk voor de duiding van de externe deskundige. Zij geven aan dat er echter ook afwegingen zijn die de voorgestelde wijziging, namelijk het classificeren als blijvend te bewaren, precair maken. De genoemde modellen en profielen zijn voor kwaadwillenden een gewild informatieobject, waardoor de Douane genoodzaakt is om verregaande maatregelen te treffen om de modellen en profielen en de medewerkers die hier kennis van hebben te beschermen. Hierdoor ontstaat een dilemma tussen transparant willen zijn voor vertrouwen en gesloten willen zijn voor bescherming tegen kwaadwillenden. Het blijvend bewaren van deze informatie brengt mogelijk dus risico's met zich mee voor de Douane.

Dat maakt dat de vertegenwoordigers van de zorgdrager er niet voor kiezen om de waardering van dit werkproces aan te passen. Zij geven aan dat het van belang is dat de Douane transparant is naar toezichthouders over de randvoorwaarden die maken dat de profielen op een verantwoordelijke wijze tot stand komen. Indien de omstandigheden zwaarwegende belangen voor blijvende bewaring veroorzaken is het mogelijk specifieke (delen van) risicomodellen en -profielen als hotspot te

classificeren. Concreet doet de Douane dit door werkproces 1.2 als aandachtsgebied mee te nemen in de jaarlijkse hotspotmonitor.

De opmerking van de externe deskundige over werkproces 1.2 roept bij de vertegenwoordigers van de zorgdrager de vraag op welke wijze de bewaring van algoritmes kan worden geïmplementeerd. Zij geven aan een toepasbaar Rijkskader hiervoor te missen. Er zal een separaat verzoek om advies van het Nationaal Archief over het archiveren van algoritmen onder werkproces 1.2 worden gemaakt om dit te verduidelijken.

Werkproces 7.2: Toezien op reizigersbagage

De vertegenwoordigers van de Douane geven aan dat de waardering van het onderdeel van verdiepte controle een dilemma oproept. Aangezien verdiepte douanecontroles bij passagiers mogelijk grote emotionele impact hebben voor de gecontroleerde, is de behoefte deze 10 jaar te bewaren. Zodoende kunnen klachten tot 10 jaar na de controledatum in behandeling worden genomen. Tegelijkertijd kan het langer bewaren van deze informatie voor de gecontroleerden die geen klacht indienen, onwenselijk zijn. De vertegenwoordigers van de Douane hebben daarom advies van de Nationale Ombudsman hierover gevraagd. De Nationale Ombudsman heeft aangegeven hierin geen positie te willen innemen. In overleg met de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris houden de vertegenwoordigers van de zorgdrager daarom vast aan de bewaartermijn van 10 jaar. De externe deskundige geeft aan dat hij de keuze voor deze bewaartermijn een adequate oplossing vindt voor dit dilemma.

Verder is een aantal werkprocessen naar aanleiding van vragen van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris nader verduidelijkt of toegelicht.

Over de formulering en waardering van de overige werkprocessen waren de betrokken partijen het eens.

Verslag van het overleg

In het Strategisch Informatieoverleg (SIO) op 5 juni 2023 hebben het ministerie van Financiën, de algemene rijksarchivaris en de externe deskundige deze selectielijst besproken en geaccordeerd. Tijdens het overleg is zowel het proces als het eindresultaat besproken. Dit leidde niet tot andere inzichten of aanpassingen.